Η συλλογική δημιουργική δράση αντίδοτο στην κατάθλιψη...

Η οικονομική κρίση, το «μνημόνιο» και το ΔΝΤ, η κυβερνητική διαφθορά και ανικανότητα, η κοινωνική αδικία, με τις μειώσεις μισθών και συντάξεων και την ψηλή, αναλογικά, φορολογία στα χαμηλά εισοδήματα, έχουν δημιουργήσει μια πρωτόγνωρη και ιδιόμορφη ατμόσφαιρα στην Ελλάδα.

Μεγάλα τμήματα του πληθυσμού συνειδητοποιούν πως βρίσκονται σε μια παγίδα χωρίς διαφαινόμενη διέξοδο. Υπάρχει ένα αίσθημα οργής, αγανάκτησης αλλά και προσωπικής αδυναμίας, που τελικά καταλήγει σε μοιρολατρία, ιδιώτευση και αδράνεια.

Ειδική μελέτη από κοινωνιολόγους έγινε τον περασμένο Νοέμβρη για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζουν τα ΜΜΕ τα γεγονότα και την επίδρασή τους στη συμπεριφορά του κόσμου. Παρουσιάζουν την οικονομική κρίση ως μία, περίπου, φυσική καταστροφή (που προκαλείται, δηλαδή, από τεράστιες δυνάμεις που είναι αδύνατο να τις ελέγξουν οι άνθρωποι). Από εκεί και το αίσθημα αδυναμίας.

Χιλιάδες νεοέλληνες έχουν γίνει καταθλιπτικοί εξ αιτίας αυτής της κατάστασης, και προσπαθούν να ξεχάσουν το πρόβλημα αποφεύγοντας να ακούν τις ειδήσεις, που προβλέπουν πως τα πράγματα θα πηγαίνουν προς το χειρότερο….

Όμως, όταν απωθούμε ένα πρόβλημα, αυτό επανέρχεται συνέχεια, δεν μας αφήνει σε ησυχία, μας καταρρακώνει ψυχολογικά. Μόλις αποφασίσουμε να το αντιμετωπίσουμε, αμέσως η ψυχολογία μας ανεβαίνει.
Η λύση λοιπόν είναι η δράση. Η δραστηριοποίηση στο πεδίο της πολιτικής (με την ευρύτερη έννοια, όχι μόνο τη στενά κομματική) και της κοινωνίας. Η συλλογική δράση. Στα «μικρά» θέματα και στα «μεγάλα».

Δεν είναι και πολύ εύκολο αυτό για τους νεοέλληνες. Έχουν συνηθίσει να είναι οπαδοί κάποιου σχήματος ή ηγέτη, που, υποτίθεται, θα τους σώσει.
Η «κοινωνία των πολιτών» είναι κάτι που μόλις τα τελευταία χρόνια διαμορφώνεται στην Ελλάδα. Είναι πολύ εύκολο να είσαι οπαδός. Πολύ δύσκολο όμως να είσαι πολίτης με το «Π» κεφαλαίο.

Τι θα μπορούσε να κάνει ο καθένας;

Σε κάποιους ταιριάζει η δράση σε «κεντρικό» πολιτικό επίπεδο. Χρειάζεται η συνεργασία ατόμων, ομάδων πολιτών, πολιτικών οργανώσεων και σχημάτων με στόχο τη συμφωνία σε ένα σχέδιο σταδιακής απεμπλοκής από το σημερινό αδιέξοδο. Με πολλά παράλληλα βήματα. Μια συμφωνία που θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα πολιτικό μέτωπο ως αξιόπιστη διάδοχη κατάσταση στη σημερινή υποτέλεια και διαφθορά.

Στη συνδυασμένη πολιτική, κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική κρίση, όμως, που βιώνουμε στην Ελλάδα, απόλυτα απαραίτητες είναι και οι «μικρές», τοπικές ή θεματικές δράσεις. Οι επιτροπές ή ομάδες πολιτών που αγωνίζονται για να μην κλείσει ένα σχολείο, για να μην τσιμεντοποιηθεί ένας ελεύθερος χώρος, για να φτιαχτούν ποδηλατόδρομοι και πάρκα στις πόλεις, για να βοηθηθούν ανάπηροι ή άποροι συνάνθρωποί μας, για να στηθεί ένα ανοιχτό πολιτιστικό στέκι, ένα δίκτυο παραγωγών-καταναλωτών, ένα σωματείο ανέργων ή μια κοινωνική επιχείρηση έχουν απόλυτη ανάγκη υποστήριξης. Πολλές «μικρές» πράξεις αντίστασης και δημιουργίας μπορούν να αλλάξουν το σημερινό τοπίο.

Και κάτι σημαντικό: Η συλλογική δημιουργική προσπάθεια δίνει ικανοποίηση, κι αυτό το ξέρουν όσοι-ες έχουν αυτή την εμπειρία. Σε αντίθεση με τον παθητικό καταναλωτισμό και ατομικισμό, οικοδομεί πραγματικές αξίες ζωής. Και η ζωή δεν χρεοκοπεί….

Γιώργος Βλοντάκης
(Πρώτη δημοσίευση: εφημερίδα "ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ" του Ηρακλείου 13-3-11)